

М. С. Бандрівський

Крушельницька Лариса Іванівна

КРУШЕЛЬНИЦЬКА Лариса Іванівна (05. 04. 1928, м. Стрий, нині Львів. обл. – 12. 11. 2017, Львів) – археолог, письменниця, громадська діячка. Дочка [І. Крушельницького](#) та [Галі Левицької](#), мати [Т. Крушельницької](#), онука [Л. Левицького](#), [Антон](#) та [Марії](#) Крушельницьких. Доктор історичних наук (1991), професор (1999). Дійсний член НТШ (1992). Орден княгині Ольги 3-го (2008) та 2-го (2011) ступ. 1934 разом із родиною (окрім матері) переїхала до Харкова. У тому ж році майже всіх дорослих чл. родини репресовано. 1937 нелегально, завдяки допомозі дружини М. Горького К. Пешкової та вдови польс. маршала Ю. Пілсудського О. Пілсудської, повернулася до матері до Львова. Навч. в укр. гімназії (1941–42), худож.-пром. школі (1942–43) у Львові, як вільний слухач – у Худож. академії у м. Штуттґарт (Німеччина, 1943). Закін. Львівський університет (1960). Працювала на примус. роботах на заводі в м. Зінґен-Гогентвіль (Німеччина, 1944–45); художникомандиреставратором Музею укр. мистецтва (1945–46); у Інституті сусп. наук АН УРСР (1947–91): від 1974 – старший науковий співробітник; 1991–2003 – директор, від 2003 – почес. дир. ЛНБ; водночас – голова Археол. комісії НТШ (усі – Львів). Досліджувала археол. культури епохи бронзи – раннього заліза Сх. і Центр. Європи. Кер. бл. 50-ти археол. експедицій, матеріали яких присвяч. висоц. культурі, трьом виокремленим нею етнокультур. групам (лежниц., черепин.-лагодів. і могилян.) ранньозаліз. періоду, солевар. центрам бронз. віку в Карпатах, чорноліс. культурі в Серед. Придністров'ї, кельтам у Прикарпатті тощо.

Результати дослідж. представлено у числен. статтях і монографіях, осн. серед яких – «Північне Прикарпаття і Західна Волинь за доби раннього заліза» (1976), «Археологічні пам'ятки Прикарпаття і Волині доби бронзи і раннього заліза» (1982), «Взаємозв'язки населення Прикарпаття і Волині з племенами Східної і Центральної Європи» (1985),

«Древнейшее население Карпатского региона. Украинские Карпаты. История» (1989), «Пам'ятки гальштатського періоду в межиріччі Вісли, Дністра і Прип'яті» (1993; усі – Київ), «Чорноліська культура Середнього Придністров'я» (1998), «Культура Ноа на землях України» (2006; обидві – Львів). К. також авторка кн. «Рубали ліс...: Спогади галичанки» (Л., 2001; 2008; Л.; Нью-Йорк, 2002), що відзначена Міжнар. літ.-мист. преміями Воляників-Швабінських і фонду Вільного університету (США, 2002) та ім. О. Теліги (Україна, 2005), «Звірятка в моєму житті» (Л., 2009; Л.; Х., 2014), «Від сьогодні до завтра» (2012), «Епістолярна спадщина Ярослава Пастернака» (2013; обидві – Львів).

Рекомендована література

1. Бандрівський М. Лариса Крушельницька: 50 років в українській археології // Постаті укр. археології: Мат. і дослідж. з археології Прикарпаття і Волині. Л., 1998. Вип. 7;
2. Содомора А. На вістрі пам'яті // Сучасність. 2002. № 4;
3. Шарафутдінова І. М. Подвижницьке служіння національній ідеї // Археологія. 2004. № 4;
4. Вальо М. Одержима наукою та Україною // Лариса Крушельницька: Бібліогр. покажч. Л., 2008;
5. Шкраб'юк П. Підземний архів і «звірятка» Лариси Крушельницької // Імена близькі і далекі. Україна в нац. і світ. вимірах. Л., 2013.

Бібліографічний опис:

Крушельницька Лариса Іванівна / М. С. Бандрівський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-212>. – Останнє поновлення : 2018.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).